

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY**1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE**

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Fakultní základní škola při Pedagogické fakultě UK, Praha 13, Brdičkova 1878 Brdičkova 1878, 155 00 Praha 5 - Lužiny
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Kamila Hubalovská
Telefon na ředitele	235 515 884
E-mail na ředitele	khubalovska@fzsbrdickova.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Tomáš Wagner		
Telefon	235 515 884		
E-mail	twagner@fzsbrdickova.cz		
Specializační studium	Ano, dle vyhlášky 317/2005Sb.	Studuje	Ne
Realizátor vzdělávání	PPP pro Prahu 1,2,4, PhDr. Galina Jarolímková		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Jarmila Smejkalová		
Telefon	235 515 884		
E-mail	jsmejkalova@fzsbrdickova.cz		
Specializační studium	Ano	Studuje	Ne
Realizátor vzdělávání	PedF UK, katedra psychologie, Praha		

Jméno školního psychologa	PhDr. Iva Stefanová-psycholog školního poradenského pracoviště (ŠPP) Mgr. O. Pařízková, spolupracující psycholog PPP, Praha 5		
Telefon	251 611 803		
E-mail	istefanova@fzsbrdickova.cz; prevenceppp5@volny.cz		

2. Stručná analýza situace

Naše škola je uprostřed sídlištní zástavby. Byla jmenována fakultní základní školou a spolupracuje s učitelskými fakultami Univerzity Karlovy při přípravě budoucích učitelů. Školu tvoří jedna panelová dvoupatrová budova, která se skládá z pěti částí. Máme zde 55 učeben, z toho 17 odborných. Mezi nejzajímavější odborné učebny patří tři počítačové učebny, z nichž jedna je určena pro výuku cizích jazyků, a 20 učeben s interaktivní tabulí. K pohybovým aktivitám žáci využívají čtyři tělocvičny a hřiště s umělým povrchem. V zimním období je možné v rámci tělesné výchovy navštěvovat umělou nebo přírodní ledovou plochu, nacházející se v blízkém okolí školy. V době přestávek za pěkného počasí mohou žáci využívat atrium školy.

V odpoledních hodinách je žákům k dispozici školní knihovna s čítárnou a počítači připojenými na internet, s možností kopírovat texty pro žáky s poruchami učení. V knihovně je soustředěna většina informačních zdrojů školy. Fond tvoří naučná literatura, beletrie, encyklopedie a slovníky. Knihovnu je možné využívat také při výuce. V knihovně je interaktivní displej, který slouží žákům pro interaktivní výuku. Školní knihovna je vedle svého účelu využívána také jako vhodné místo, kde mohou pod pedagogickým dozorem účelně trávit volný čas dojíždějící děti.

Škola má vlastní keramickou dílnu. Dopoledne je využívána také mateřskými školami a v odpoledních a večerních hodinách zde pracují v kroužcích nejen žáci naší školy a jejich rodiče, ale setkáme se zde i s našimi spoluobčany z řad rodičů a prarodičů. V budově školy je v odpoledních hodinách v provozu čajovna, která slouží nejen našim žákům, ale i lidem z okolí školy jako místo příjemné místo setkávání.

Všechny prostory školy postupně vybavujeme moderním a funkčním nábytkem, aby každý žák a učitel měl ve třídě místo pro uložení svých věcí. Jsou zmodernizována dětská a učitelská WC, po sportovní činnosti mají žáci možnost použít sprchy u tělocvičen. Společenská místnost za pomoci výpočetní a promítací techniky umožňuje nejen samotnou výuku, ale také kulturní a divadelní vystoupení žáků.

Kapacita školy je 1 100 žáků. V současnosti máme 756 žáků. (365 žáků v 15 třídách 1.– 5. ročníku a 391 žáků v 15 třídách 6. – 9. ročníku).

Výuka probíhá v kmenových třídách a odborných učebnách. Doplňujeme ji různými projekty, exkurzemi, tematickými zájezdy do zahraničí, které navazují na jazykovou přípravu žáků, kulturními pořady, sportovními aktivitami, pořádáme školy v přírodě, lyžařský výcvik v tuzemsku i v zahraničí. Ve škole pracuje školní parlament. Do jeho činnosti jsou zapojeni zástupci všech tříd 5. – 9. ročníku. Jeho členové přinášejí různé připomínky a náměty, které se většinou daří realizovat..

Na škole pracuje preventivní tým (metodik prevence, výchovný poradce a vždy jeden učitel z I. a II. stupně). Vede ho školní metodik prevence, který projednává a připravuje jednotlivé akce. Cílem je naplňovat Preventivní program školy a minimalizovat rizikové chování. Žákům je k dispozici „VRBA“-schránka důvěry, kam mohou třeba i anonymně házet své dotazy, stížnosti a připomínky, k těmž účelu slouží i e-mail „VRBY“. „VRBA“=metodik prevence. Vedle školního psychologa ve škole působí i speciální pedagog.

Škola je od ledna 2012 zapojena do projektu Rozvoj a metodická podpora poradenských služeb – VIP III (RAMPS). Tento projekt je zaměřen na zvýšení poradenských služeb ve

školách školských poradenských zařízeních. V rámci tohoto projektu působí ve škole školní psycholožka PhDr. Iva Stefanová a speciální pedagožka Mgr. Jana Kycltová. Zapojením školy do projektu RAMPS VIP III vzniklo na škole Školní poradenské pracoviště (ŠPP) jakožto poskytovatel poradenských služeb přímo ve škole. ŠPP pracuje týmově ve složení: školní psycholožka, speciální pedagog, kariérová a výchovná poradkyně a školní metodik prevence. Činnost ŠPP po stránce metodické a organizační zajišťuje výchovná poradkyně Mgr. J. Smejkalová a kariérová poradkyně Mgr. Blanka Roubicová. ŠPP je podřízeno ředitelce školy, která zodpovídá za poskytování poradenských služeb ve škole.

Opatření k prevenci sociálně patologických jevů je zakotveno i ve Školním řádě. Žákům je v prostorách školy, v jejím okolí a na školních akcích zakázáno užívat návykové látky (alkohol, tabákové výrobky, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky, které mohou nepříznivě ovlivnit psychiku, ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování). Ve Školním řádě je konkretizován pojem šikana, včetně postoje školy a postupu školy v případě šikany.

Všichni učitelé vnímají nutnost vytvoření bezpečného prostředí. Podle možností zařazují preventivní témata do svých předmětů. Na I. stupni zařazují témata kamkoli – záleží na učiteli. Pilířem na II. stupni jsou předměty výchova ke zdraví, výchova k občanství, přírodopis, chemie, dějepis, tělesná a výtvarná výchova, český jazyk. Důležité je vzbudit přirozený zájem dětí o problematiku a učit se dovednostem jako je diskuze, respektování názoru druhých, týmové spolupráci, asertivitě, správně organizovat svůj volný čas, rodinu chápat jako zázemí a útočiště. Dobré klima školy spoluvytváří žáci, pracovníci školy a rodiče. Snažíme se vytvořit pro všechny tři skupiny prostředí otevřené, prostředí důvěry a spolupráce. Škola má certifikát „Rodiče vítáni“ za vstřícnou komunikaci a spolupráci s rodiči. Pro rodiče škola pravidelně koná třídní schůzky a konzultace učitelů s rodiči. Ředitelka školy má pravidelné konzultační hodiny v úterý od 16.00 hodin do 18.00 hodin.

2. STANOVENÍ CÍLŮ PPŠ

Cíl: 1	Do projektů zapojit co nejvíce žáků
Ukazatele dosažení cíle:	Počet zúčastněných žáků v jednotlivých projektech
Zdůvodnění cíle:	Minimalizovat rizikové chování žáků
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí se zvyšováním preventivního působení na žáky, zvyšováním sociální kompetence žáků, předcházení vzniku rizikového chování žáků.

Cíl: 2	Přímo ve třídách zařazovat do výuky tématické bloky zaměřené na prevenci rizikového chování.
Ukazatele dosažení cíle:	Výsledná hodnocení realizátorů
Zdůvodnění cíle:	Žáci se naučí pružně reagovat na nejrůznější situace. Budou připraveni využívat informace na včasné rozpoznání rizikového chování, na aktivní využití volného času, na vylepšení vztahů a vzájemnou komunikaci.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí se zvyšováním kvality informací o rizikovém chování, s vedením dětí k sebevědomí, zvládání stresu, správnému sebehodnocení a vytváření kladných postojů ke zdravému životnímu stylu.

Cíl: 3	Zajistit a zvýšit vzdělávání pedagogů v problematice rizikového chování
Ukazatele dosažení cíle:	Počet proškolených pedagogů
Zdůvodnění cíle:	Zvýšení kompetencí zefektivňuje práci pedagogů a zkvalitňuje výchovné působení na žáky
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí se zvyšováním profesní připravenosti pedagogického sboru

Cíl: 4	Spolu to zvládneme (adaptační kurz pro 6. ročníky)
Ukazatele dosažení cíle:	Hodnocení žáků a učitelů přítomných na adaptačním kurzu
Zdůvodnění cíle:	Napomáhat budovat kvalitní vztahy v nových třídních kolektivech
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Dosáhnout vytvoření dobrého psychosociálního klimatu ve školním prostředí

Cíl :5	Okamžité a důsledné řešení porušování domluvených pravidel chování, narušování vyučovací hodiny, poškozování školního majetku a výsledků práce tříd, jakéhokoli projevu šikany, záškoláctví a sociálně patologických jevů
Ukazatele dosažení cíle:	Kontrola docházky všemi vyučujícími - zápisy v TK, ŽK, studovna a analýza zápisů pozdních příchodů
Zdůvodnění cíle:	Dodržování Školního řádu
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Minimalizovat rizika, a to i za použití přiměřené represe.

Cíl 6:	V případě zájmu rodičů, který bude zjištěn formou ankety, připravit v termínu třídní schůzky besedu nebo přednášku na téma prevence.
Ukazatele dosažení cíle:	Realizace akce
Zdůvodnění cíle:	Spolupráce s rodiči, informovanost rodičů.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Poskytování kvalitní poradenské služby pro děti i rodiče.

Cíl 7:	Zapojit rodiče do programu prostřednictvím akcí pořádaných školou pro žáky a jejich rodiče, a to včetně rodičů žáků 2. stupně.
Ukazatele dosažení cíle:	Účast rodičů na akcích.
Zdůvodnění cíle:	Spolupráce s rodiči, informovanost rodičů.

Návaznost na dlouhodobé cíle:	Poskytování kvalitní poradenské služby pro děti i rodiče. Vytvoření příznivého psychosociálního klimatu školního prostředí ve spolupráci s rodiči,
--------------------------------------	--

Cíl 8:	Žákům cizí národnosti pomáhat ve sžití se s naším prostředím a jeho pochopením.
Ukazatele dosažení cíle:	Dotazník, individuální rozhovory se žáky
Zdůvodnění cíle:	Ve škole je 149 žáků - cizinců. (19,7% z celkového počtu)
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Vést děti ke zdravému způsobu života, k tvorbě kvalitních mezilidských vztahů v přátelské atmosféře a vzájemné pomoci, toleranci, respektování jiných národů, jejich kultury a zvláštností

Cíl : 9	Zvýšení informovanosti žáků v oblasti prevence rizikového chování pomocí besed a přednášek ve třídách.
Ukazatele dosažení cíle:	Hodnocení učiteli přítomnými při realizaci, dotazník pro žáky
Zdůvodnění cíle:	Návaznost na preventivní práci školy v předcházejících letech
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Preventivní působení v oblasti zneužívání návykových látek, včetně tabákových výrobků a alkoholu

3. SKLADBA AKTIVIT ŠPP PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

a) Pedagogové

Název a odborné zaměření vzdělávání	KOMPLEXNÍ PROGRAM PRIMÁRNÍ PREVENCE
Stručná charakteristika	S třídními učiteli se konzultují postřehy lektora na chování konkrétních jedinců, jsou mu doporučeny další postupy pro následnou práci.
Realizátor/lektor	O. S. ŽIVOT BEZ ZÁVISLOSTÍ
Počet proškolených pedagogů	30
Počet hodin	30
Termín konání	ŘÍJEN 2022 – BŘEZEN 2023

(tabulku lze rozšířit dle potřeby) – označte požadovanou tabulku a zkopírujte.

Název a odborné zaměření vzdělávání	Průběžné vzdělávání ŠMP v PPP Praha 5
Stručná charakteristika	Pravidelné měsíční setkávání metodiků, školení dle nabídky PPP, předávání informací
Realizátor/lektor	PPP, Praha 5
Počet proškolených pedagogů	1 (ŠMP)
Počet hodin	20
Termín konání	10 SETKÁNÍ - ZÁŘÍ 2022 AŽ ČERVEN 2023

b) Žáci**Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování****Viz ŠVP školy: www.fzsbrdickova.cz**

Ročník/pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Časová dotace	Vyučující
1./I.	Prvouka	Člověk a jeho svět	Vztahy, kontakty, denní režim	Dle ŠVP	Třídní učitel
1./II.	Prvouka	Člověk a jeho svět	Bezpečnost, první pomoc, odmítnutí, volný čas	Dle ŠVP	Třídní učitel
2./I	Prvouka	Člověk a jeho svět	Bezpečné chování, rozpoznání šikany, příznaky onemocnění	Dle ŠVP	Třídní učitel
2./II	Prvouka	Člověk a jeho svět	Užívání léků, linka bezpečí, volný čas	Dle ŠVP	Třídní učitel
3./I	Prvouka	Člověk a jeho svět	Nebezpečná místa okolo bydliště, sociální vztahy, poznávání domácích chemických prostředků a jejich symbolů	Dle ŠVP	Třídní učitel
3./II	Prvouka	Člověk a jeho svět	Chápání zdravotních rizik nikotinu, alkoholu, kofeinu, rozpoznání jedovatých hub a rostlin	Dle ŠVP	Třídní učitel
4./I	Přírodověda	Člověk a jeho svět	Škodlivé návykové látky, umění odmítnout	Dle ŠVP	Třídní učitel

4./II	Přírodověda	Člověk a jeho svět	Výchova ke zdraví, vztahy	Dle ŠVP	Třídní učitel
5./I	Přírodověda	Člověk a jeho svět	Stavba a funkce lidského těla, dospívání a změny probíhající v těle dívek a chlapců v pubertě	Dle ŠVP	Třídní učitel
5./II	Přírodověda	Člověk a jeho svět	Vztahy mezi lidmi. Nebezpečí závislostí.	Dle ŠVP	Třídní učitel
6./I	Výchova k občanství	Člověk a společnost	Domov, bezdomovci, náhradní rodinná péče	Dle ŠVP	Učitel Vko
6./II	Výchova k občanství	Člověk a společnost	Rozpoznávání situace ohrožující bezpečnost	Dle ŠVP	Učitel Vko
7./I	Výchova k občanství Výchova ke zdraví	Člověk a společnost	Vnímání vlastní osobnosti – sociální aktivity, pozice ve skupině, vlastní zodpovědnost, významné globální problémy Osobní bezpečí, krizové situace, šikanování, týrání a sexuální zneužívání, linky bezpečí, pomoc v osobní krizi. Zdravý životní styl.	Dle ŠVP	Učitel Vko Učitel VkZ

7./II	Výchova k občanství Výchova ke zdraví	Člověk a společnost	Šikana Morálka Poruchy příjmu potravy. Zdraví. Odpočinek, relaxace, otužování. Duševní zdraví, stres.	Dle ŠVP	Učitel VkO Učitel VkZ
8./I	Výchova ke zdraví Výchova k občanství	Člověk a společnost	Zásady PP Sociální a patologické jevy ve společnosti Osobnost člověka Sociální skupiny	Dle ŠVP	Učitel VkZ
8./II	Tělesná výchova Výchova ke zdraví Výchova k občanství	Člověk a společnost	Sport a jeho úloha v životě člověk, fair play, doping Sexuální výchova (anatomie a fyziologie pohl. soustavy, přednost zdravých citových vztahů, upevnění kritických postojů při rozhodování, antikoncepce) Náročné životní situace Volba povolání, člověk a pracovní život	Dle ŠVP	Učitel TV Učitel VkZ Učitel VkO

9./I	Výchova k občanství Výchova ke zdraví	Člověk a společnost	Sekty a náboženství Právo a zákon Kriminalita mládeže Protispolečenské jevy a jejich příčiny Sex. deviace, kuplířství, prostituce, pornografie, pohlavní choroby	Dle ŠVP	Učitel Vko Učitel VkZ
9./II	Chemie Výchova ke zdraví	Člověk a společnost	Deriváty uhlovodíků HIV a AIDS, závislosti (alkohol, nikotin, gamblerství, drogy)	Dle ŠVP	Učitel chemie Učitel VkZ

Specifická prevence

Název programu	Komplexní program primární prevence (školní rok 2021/2022)
Typ programu	Všeobecná primární prevence
Stručná charakteristika programu	Programy pro děti a mládež zaměřený na předcházení nebo eliminaci sociálně patologických jevů
Realizátor	o.s. Život bez závislostí
Cílová skupina	3.- 9. ročník
Počet žáků v programu	601
Počet hodin programu	60
Návaznost programu na cíle MPP	Dlouhodobý cíl. Programy jsou součástí přímé práce s dětmi. Cílem je naučit žáky rozpoznat sociálně patologické jevy, dosáhnout toho, aby na ně uměli přiměřeně reagovat, zvažovali alternativy svého chování a jejich dopad.
Ukazatele úspěšnosti	Eliminace žáků s rizikovým chováním. Evaluační dotazník
Termín	Listopad 2022–duben 2023
Zodpovědná osoba	Mgr. Tomáš Wagner

Název programu	ČAS PROMĚN
Typ programu	primární prevence
Stručná charakteristika programu	Seznámení s průběhem dospívání u dívek
Realizátor	Procter@Gamble, Mgr. J. Jandová
Cílová skupina	7. ročník - dívky
Počet žáků v programu	53
Počet hodin programu	2 / třída
Návaznost programu na cíle MPP	Vést děti ke zdravému způsobu života. Preventivní působení v oblasti sexuální výchovy a hygienických návyků.
Ukazatele úspěšnosti	Evaluační dotazník
Termín	<i>září 2022- říjen 2022</i>
Zodpovědná osoba	Ing. Eva Trynerová

Název programu	Kouření – Tvá volba
----------------	----------------------------

Typ programu	primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program se ve své první části zabývá hodnotou zdraví, jak ji můžeme ovlivnit pozitivně i negativně, užíváním návykových látek obecně (zahrnuje užívání alkoholu, tabákových výrobků a drog). Podporuje v mladých lidech dovednosti odmítnutí. V druhé části se podrobně zabývá zdravotními riziky a následky kouření tabákových výrobků. Využívá obrazové prezentace, příběhů, srovnává zdravé orgány s nemocnými. Vede k zamyšlení i nad ekonomickou stránkou – kolik kouření stojí a co jiného si za to mohu pořídit. Nakonec ale apeluje na schopnost správného rozhodnutí každého člověka a
Realizátor	CEVAP, MUDr. Rozehnalová
Cílová skupina	7. ročník
Počet žáků v programu	103
Počet hodin programu	2 hod. / třída
Návaznost programu na cíle MPP	Preventivní působení v oblasti zneužívání návykových látek, včetně tabákových výrobků.
Ukazatele úspěšnosti	evaluační dotazník
Termín	2. pololetí školního roku 2020/2021
Zodpovědná osoba	Ing. Eva Trynerová

Název programu	Preventivní programy MP Praha
Typ programu	Primární prevence
Stručná charakteristika programu	Projekt seznamuje s riziky patologických jevů, prevencí a nástroji řešení
Realizátor	MP Praha
Cílová skupina	1.- 9. ročník
Počet žáků v programu	756
Počet hodin programu	36
Návaznost programu na cíle PPŠ	Zvýšit informovanost žáků
Ukazatele úspěšnosti	evaluační dotazník
Termín	školní rok 2021/2022
Zodpovědná osoba	Mgr. Tomáš Wagner

Název programu	Spolu to zvládneme
Typ programu	Všeobecná primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program pro děti a mládež zaměřený na předcházení nebo eliminaci patologických sociálních vztahů v třídním kolektivu (primární prevence šikany), nácvik sociálních dovedností, prezentace a sebeprezentace žáků.
Realizátor programu	PhDr. Iva Štefanová
Cílová skupina	Žáci 6. ročníků
Počet žáků v programu	97
Počet hodin programu	15 / třída
Návaznost programu na cíle ŠPP	Dlouhodobý cíl. Program je součástí přímé práce s dětmi. Cílem je naučit žáky rozpoznat vznikající patologické sociální vztahy ve třídě, dosáhnout toho, aby na ně uměli přiměřeně reagovat, zvažovali alternativy svého chování a jejich dopad na chování všech žáků ve třídě. Žáci si vyzkouší vyjadřovat své pocity, mluvit před skupinou, naslouchat si a podporovat se, pracovat jako tým. Cílem je vytvoření dobrého psychosociálního klimatu ve třídě a školním prostředí.
Ukazatele úspěšnosti	Eliminace případné šikany již v zárodku. Zvýšení komunikačních a sociálních dovedností a kompetencí žáků.

Název programu	Kočíčí zahrada
Typ programu	Specifická primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program pro děti a mládež zaměřený na předcházení nebo eliminaci patologických sociálních vztahů v třídním kolektivu.
Realizátor programu	PhDr. Iva Štefanová, třídní učitelky 3. ročníků
Cílová skupina	Žáci 3. ročníků
Počet žáků v programu	66
Počet hodin programu	24
Návaznost programu na cíle ŠPP	Dlouhodobý cíl. Program je součástí přímé práce s dětmi. Cílem je naučit žáky rozpoznat vznikající patologické sociální vztahy ve třídě, dosáhnout toho, aby na ně uměli přiměřeně reagovat, zvažovali alternativy svého chování a jejich dopad na chování všech žáků ve třídě.
Ukazatele úspěšnosti	Eliminace žáků s rizikovým chováním

c) Rodiče

Název programu	Ples devátáků
Stručná charakteristika programu	Výuka společenských tanců a upevňování návyků společenského chování. Slavnostní rozloučení žáků 9. ročníků a jejich rodičů s pedagogy školy.
Realizátor	Bc. Jiří Hornek
Počet hodin programu	25
Termín konání	Květen-červen 2023
Zodpovědná osoba	Mgr. Kamila Hubalovská

Název programu	„LISTOPADÁNÍ“-škola netradičně
Stručná charakteristika programu	Společné dílny (výtvarné, hudební, literární) pro žáky, jejich rodiče a pedagogy
Realizátor	Kolektiv pedagogů
Počet hodin programu	6
Termín konání	Listopad 2022
Zodpovědná osoba	Eva Drešerová

Další aktivity budou doplňovány během školního roku 2022/2023.

4. EVALUACE

VYHODNOCENÍ PROGRAMU RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

ŠKOLNÍ ROK 2021 / 2022

Základem naší preventivní strategie je:

Komplexní program primární prevence-preventivní program, jehož realizátorem je o .s. Život bez závislostí a na škole probíhá sedmým rokem. Programy jsou součástí přímé práce s dětmi. Cílem je naučit děti rozpoznat sociálně patologické jevy, dosáhnout toho, aby na ně uměly přiměřeně reagovat, zvažovaly alternativy svého chování a jejich dopad.

Finanční prostředky jsme získali na základě grantu od MHMP.

Program je dlouhodobý a na následující školní rok budeme opět žádat o grant. Metody práce jsou interaktivní, zaměřené s ohledem na věk dětí. Významnou součástí tohoto programu je také to, že dopolední bloky s dětmi jsou poté konzultovány s učiteli.

Vzhledem k získaným finančním prostředkům z grantového řízení, byl program realizován v., 5. až 9. ročnících. Jedná se o přímou práci se žáky ve třídě, předání informací třídnímu učiteli, doporučení k další práci s třídním kolektivem nebo jednotlivci. Program je dlouhodobý.

Na I. i II. stupni byly přímo do výuky zařazovány tematické bloky zaměřené na prevenci rizikového chování, které zvýšily informovanost žáků v oblasti prevence rizikového chování. Základem prevence jsou vyučovací hodiny. Pozornost preventivním tématům věnují všichni učitelé. Žáci nacvičují komunikaci, učí se vyjadřovat své pocity, diskutují, prosazují vhodnou formou svůj názor, poznávají sami sebe a druhé lidi, rozeznávají životní hodnoty, učí se bránit manipulativnímu vlivu (spolužáků, reklamy). Toto vše přispívá ke zlepšení sebepoznání, vztahů mezi žáky a učiteli, k vytvoření školy plné pohody, klidu, zbavené strachu a nejistoty a tím všech sociálně patologických jevů.

Do vyučovacích hodin jsou zařazovány projekty, při nichž žáci spolupracují a uplatňují své individuální schopnosti. V této cestě budeme pokračovat i v budoucnu.

Chování žáků sledujeme a snažíme se jim pomoci. Při řešení přestupků dáváme přednost vysvětlování, motivaci apod. před tresty a sníženou známkou z chování. Chování žáků a porušování Školního řádu řeší převážně třídní učitelé s výchovnou poradkyní a metodikem prevence.

Spolupracujeme se školním psychologem a speciálním pedagogem, ŠPP, PPP, odborem sociální péče, Městskou policií a Policií ČR, s odbornými lektory a organizacemi.

Úspěšné-budeme pokračovat a rozvíjet spolupráci.

Při realizaci programů je velmi nápomocný Žákovský parlament, v němž má každá třída 5.-9. ročníku své dva zástupce. Ti zprostředkovávají komunikaci mezi třídami navzájem a mezi třídou a vedením školy. Přináší nové nápady, prezentují svoje přání a stížnosti. Aktivně se podílejí na životě školy.

Efektivní-budeme pokračovat.

Ve škole je stálá nástěnka s telefonními kontakty na krizové linky a s návodem, jak postupovat při podezření na šikanu. Žáci mohou prostřednictvím „VRBY“ (i anonymně) žádat

o radu, vznášet připomínky a vyjadřovat se k dění ve škole. K tomu slouží oranžová schránka v přízemí školy a e-mail „VRBY“.

Dlouhodobá praxe-bude pokračovat.

Výchovná komise řešila hlavně neomluvené absence a dlouhodobé omluvené absence. Chování se vyřešilo jednáním s žáky, rodiči a vedením školy.

ŽÁCI:

V průběhu školní docházky jsou žáci postupně poučeni o všech nežádoucích jevech, seznámeni s jejich důsledky a především je jim ukázána cesta, jak se před nimi chránit. V září a říjnu 2021 byl adaptační kurz pro 6. ročníky. Vše pod vedením školní psycholožky a TU.

Číslo a název projektu: **51_FZŠ BRDIČKOVA CZ.07.4.68/0.0/0.0/19_068/0001461**

Školní psycholožka dělala program „Kočičí zahrada“- ve třetích třídách

Školní psycholožka individuálně průběžně podporovala vytipované žáky a ty, kteří se nově obrátili telefonicky či osobně

UČITELÉ

účast na programech (Komplexní program primární prevence), dopolední bloky s dětmi byly konzultovány s třídními učiteli; ti se takto seznamují s teoretickými základy drogové problematiky, s praktickými metodami a formami práce v oblasti prevence, se vztahy ve třídě

Školní metodik prevence se pravidelně zúčastňoval setkání metodiků prevence v PPP Praha 5.

V Praze 28.8. 2022

Tomáš Wagner, ŠMP

B) Kvantitativní hodnocení

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU

Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky v oblasti prevence	
Počet vzdělávacích aktivit	15
Počet celkově proškolených pedagogů	15
Počet hodin	60 (vč. specializač. studia)

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

	Počet aktivit	Počet hodin	Počet zúčastněných rodičů
Aktivity pro rodiče v oblasti prevence RCH	0	0	0

III. PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY ŠKOLY

Specifické preventivní aktivity, reagující na individuální situaci (problém) ve třídě	Počet aktivit	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Blok primární prevence	12	315	24
Interaktivní seminář	3	74	9
Beseda	1	82	6
Komponovaný pořad			
Pobyťová akce			
Situační intervence	1	29	4
Jiné – selektivní prevence 8.A	1	24	8

Volnočasové aktivity při školách	Počet aktivit	Počet žáků
Školní kluby		
Školní kroužky		
Víkendové akce školy		
Prázdninové akce školy		
Jiné		

C) PŘÍLOHY

:

Příloha č. 1: Školní program proti šikaně

Příloha č. 2: Postup školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky

Příloha č. 3: Kontakty na odborníky

Příloha č. 1

ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANĚ

Každý pedagogický pracovník musí šikanování mezi žáky předcházet, nesmí podceňovat počáteční projevy šikany, její projevy neprodleně řešit a oběti poskytnout pomoc.

Struktura programu:

- A) informace pro učitele a rodiče
- B) informace pro žáky
- C) informace pro rodiče
- D) informační leták
- E) krizový plán školy

A) INFORMACE PRO UČITELE A RODIČE:

- charakteristika šikany
- základní formy šikany
- příklady nepřímých (varovných) a přímých znaků šikanování

Charakteristika šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit.

Základní formy šikany

Přímá šikana může mít podobu fyzickou (např. bití, plivání, tahání za vlasy), verbální (např. vulgární nadávky, zraňující komentáře k rase, národnosti, etnicitě, náboženství nebo sexualitě, výhrůžky, násilné a manipulativní příkazy); nebo neverbální (např. urážlivá gesta a zvuky, zírání, používání zastrašujících nebo výhrůžných výrazů ve tváři, nebo v řeči těla, ničení/schovávání/kradení věcí nebo učebních pomůcek).

Nepřímá šikana má za cíl způsobit emocionální a psychologické utrpení a poškodit sociální status oběti. Tato šikana je vykonávána způsobem, kdy útočník působí bolest tak, aby to vypadalo, že žádný takový záměr ve skutečnosti nemá. Hlavní agresor k útoku často využívá prostředníka, neútočí přímo. Nepřímá šikana je většinou nefyzická, nicméně v některých případech může být také třetí strana manipulována do situace, kdy má zapříčinit fyzické ublížení. Nefyzické formy nepřímé šikany pak mohou zahrnovat záměrnou ignoraci nebo

izolování žáka nebo učitele rozšiřování zákeřných pomluv a lží, neoprávněná nařčení ze sexuálního obtěžování nebo nespravedlivého hodnocení (u učitele), ničení pověsti a reputace, ponižování před ostatními žáky i pedagogy, nepříjemné sexuální provokace.

Jednou z nejčastějších forem šikany je také elektronická šikana, tj. **kyberšikana**, která může mít podobu např. zakládání falešných profilů na jméno žáka či učitele s dehonestujícím obsahem, prezentace ponižujících videí na portálech, jako je youtube.com, spoluzaci.cz nebo facebook.com apod., prezentace zraňujících komentářů na webu, rozesílání vulgárních nebo výhružných koláží s tváří žáka nebo učitele či příslušníků jeho rodiny, výhružné SMS nebo e-maily apod. Oproti šikaně tváří v tvář má kyberšikana ze své podstaty mnohem větší dosah, čímž ještě více zhoršuje prožívání oběti.

Hranice, která odlišuje šikanování od škádlení nebo agrese, bývá někdy nezřetelná. U žáků se za šikanování nepovažuje škádlení nebo agrese, které nemá znaky šikanování. Jedním z rozlišujících prvků je schopnost žáka škádlení opřevovat, bránit se mu, zastavit ho. Ve chvíli, kdy se žák škádlení nebo agresi neumí nebo nemůže bránit, cítí se bezradný a bezmocný, a přesto škádlení nebo agrese pokračuje, pak toto chování přerůstá v šikanu.

Příklady nepřímých a přímých znaků šikanování

Nepřímé (varovné) znaky šikanování mohou být např.:

- Žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády.
- Při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními.
- O přestávkách vyhledává blízkost učitelů.
- Má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený.
- Působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči.
- Stává se uzavřeným.
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje.
- Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené.
- Zašpiněný nebo poškozený oděv.
- Stále postrádá nějaké své věci.
- Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy.
- Mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy.
- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.
- Odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit.
- (Zejména je třeba věnovat pozornost mladším žákům nově zařazeným do třídy, neboť přizpůsobovací konflikty nejsou vzácností!)

Přímé znaky šikanování mohou být např.:

- a) Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet. Rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo „legrací“ zranitelný.
- b) Kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávislným, nebo pohrdavým tónem.
- c) Nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil.
- d) Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem, a skutečnost, že se jim podřizuje.
- e) Nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k spoluúčasti na nich.

- f) Honění, strkání, šťouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí.
- g) Rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.

B) INFORMACE PRO ŽÁKY:

- seznámení s charakteristikou a projevy šikany
- příklady šikanování
- kde hledat pomoc

C) DOPORUČENÍ RODIČŮM, JAK ROZPOZNAT MOŽNÉ PŘÍZNAKY ŠIKANOVÁNÍ

Doporučujeme všimnout si těchto možných příznaků šikanování:

- h) Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi.
- i) Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávilo volný čas, s nímž by se telefonovalo apod.
- j) Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem.
- k) Nechutí jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo). Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach. Ztráta chuti k jídlu.
- l) Dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem.
- m) Dítě chodí domů ze školy hladové (agresori mu berou svačinu nebo peníze na svačinu).
- n) Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!"
- o) Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
- p) Dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objeví výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
- q) Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníze.
- r) Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
- s) Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
- t) Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.)
- u) Dítě se vyhýbá docházce do školy.
- v) Dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku.

Pokud máte podezření na šikanování, sdělte tuto skutečnost řediteli školy, zástupci ředitele, třídnímu učiteli, metodikovi prevence (p.uč. Wagner) nebo výchovnému poradci (p.uč. Smejkalová).

-k dispozici na webových stránkách školy

D) INFORMAČNÍ LETÁK

Nástěnka v přízemí školy a nástěnky v kmenových třídách.

E) KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY – strategie postupu, v případě, že k šikanování dojde

Postupy a kompetence jednotlivých osob:

a) POČÁTEČNÍ ŠIKANA

1. Rozhovor s lidmi, kteří na šikanu upozornili
Kompetence: ředitel, třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce
2. Rozhovor s obětí šikany
Kompetence: ředitel, třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce
3. Nalezení svědků
Kompetence: ředitel, třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce
4. Individuální, případně konfrontační pohovory se svědky
Kompetence: ředitel, třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce
5. Ochrana oběti šikany
Kompetence: ředitel, třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce
6. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi
Kompetence: ředitel, třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce
7. Informace rodičům oběti a agresorů
Kompetence: ředitel, třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce
8. Spolupráce s PPP, školním psychologem, rodiči oběti a agresora
Kompetence: ředitel, třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce

b) POKROČILÁ ŠIKANA – s neobvyklou formou násilí nebo skupinového násilí vůči oběti

1. Záchrana oběti
Kompetence.: všichni pedag. pracovníci, ředitel, zástupci ředitele
2. Domluva pedag. pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
Kompetence.: všichni pedag. pracovníci, ředitel, zástupci ředitele
3. Zabránit domluvě agresorů
Kompetence.: všichni pedag. pracovníci, ředitel, zástupci ředitele
4. Pomoc a podpora oběti
Kompetence.: všichni pedag. pracovníci, ředitel, zástupci ředitele
5. Nahlášení Policii ČR, PPP, orgánu sociálně právní ochrany dítěte
Kompetence.: ředitel, zástupci ředitele, metodik prevence, výchovný poradce
6. Vlastní vyšetřování
Kompetence.: ředitel, zástupci ředitele, metodik prevence, výchovný poradce
7. Spolupráce s rodiči oběti a agresora, PPP, školním nebo klinickým psychologem, střediskem výchovné péče, orgánem sociálně právní ochrany dítěte, Trigonem, Prev centrem
Kompetence: ředitel, zástupci ředitele, metodik prevence, výchovný poradce
třídní učitel

Školní program proti šikaně byl zpracován s využitím Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízení z r. 2016.

Příloha č. 2

POSTUP ŠKOLY PŘI VÝSKYTU PODEZŘELÉ LÁTKY A PŘI PODEZŘENÍ NA UŽITÍ OMAMNÉ LÁTKY

1. IDENTIFIKACE A UKLÁDÁNÍ LÁTEK

Při podezření výskytu drogy nebo jiné škodlivé látky uloží učitel za přítomnosti dalšího člena pedagogického sboru tuto látku do obálky. Na obálku napíše **datum, čas a místo** zajištění látky. Zalepenou obálku s razítkem školy uloží ve školním trezoru. Vedení školy bezodkladně vyrozumí policii, která provede identifikaci látky. Pokud je podezřelá látka zajištěna u žáka, který jeví známky otravy, předá se tato látka stejným způsobem zajištěná přivolané lékařské službě.

2. OHROŽENÍ ZDRAVÍ ŽÁKA

Při podezření na požití omamné látky se postupuje, jako když žák přijde do školy s horečkou. Žák je odveden do kanceláře školy, kde je zajištěn dozor dospělé osoby. Zůstane zde po dobu, než si pro něj přijdou rodiče (zákonní zástupci) nebo lékařská služba. Škola bezodkladně informuje rodiče (zákonné zástupce) o **blíže nespecifických problémech** dítěte a vyzve je k co nejrychlejšímu vyzvednutí dítěte.

3. PŘEDÁNÍ ŽÁKA RODIČŮM A INFORMACE O JEHO ZDRAVOTNÍM STAVU

Rodiče (zákonní zástupci) jsou po příchodu pro dítě informováni o jeho zdravotních potížích (potíže s dýcháním, návaly horka, rozšířené zornice, zúžené zornice, dezorientace, ospalost, neobvyklá veselost...) a škola jim doporučí lékařské vyšetření dítěte.

Pokud si rodiče (zákonní zástupci) pro dítě nepřijdou, je plně v kompetenci školy zavolat lékařskou službu, o čemž jsou rodiče (zákonní zástupci) předem informováni. Škola vyhotoví zápis o celém průběhu případu.

4. POSTUP V PŘÍPADĚ PODEZŘENÍ ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK

Třídní učitel, metodik prevence nebo výchovný poradce dle svých odborných znalostí a komunikačních dovedností provede:

- a) pohovor se žákem a diskretní šetření mezi jeho kamarády a spolužáky
- b) doporučí mu rozhovor s odborníkem (Linka důvěry, PPP, DROP IN, p. Honsová)
- c) kontaktuje rodiče a nabídne jim možnosti odborné pomoci
- d) v případě negativní reakce rodičů (zákonných zástupců) uvědomí škola sociální odbor MÚ

5. ŠKOLNÍ ŘÁD

Zákaz nošení, distribuce a zneužívání návykových látek ve škole a na akcích pořádaných školou je zakotven ve Školním řádu školy.

6. PORUŠENÍ ŠKOLNÍHO ŘÁDU

Žák, který prokazatelně zneužíval návykovou látku (vč. nikotinu a alkoholu) ve škole nebo na akci pořádané školou, porušil Školní řád školy a bude na návrh, který doporučila a schválila

pedagogická rada, kázeňsky potrestán. Rodiče žáka budou se všemi skutečnostmi případu a návrhem výchovného opatření seznámeni.

7. TŘÍDNÍ SCHŮZKY

Na třídních schůzkách jsou rodiče seznámeni s účinky a příznaky zneužívání návykových látek, s postupem školy v těchto případech a s výchovnými opatřeními, které z porušování Školního řádu školy vyplývají.

Příloha č. 3

Kontakty na odborníky

Linka důvěry Dětského krizového centra

Hlavním zaměřením je problematika syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte, a to jak v oblasti prevence a diagnostiky, tak v oblasti terapie. V praxi představuje tento problém komplexní psychosociální práci s klientelou z řad dětí, dospívajících i jejich rodin.

Adresa: V Zápolí 1250, 141 00, Praha 4 - Michle

Telefon: 241 484 149

E-mail: problem@ditekrize.cz

Web: www.ditekrize.cz

Linka pomoci dětem domácího násilí (DONA)

DONA je linka s nepřetržitým provozem, která účinně podporuje oběti domácího násilí, a to prostřednictvím snadno dosažitelných informací, rady a podpory poskytované při zaručení úplné anonymity volajícího. Umožňuje obětem domácího násilí aktuální orientaci v systému záchranné sítě státních i nestátních služeb v ČR. Též nabízí pomáhajícím odborníkům, kteří se v rámci výkonu své profese dostávají do živého kontaktu s oběťmi domácího násilí, informace ze svých databází.

Telefon: 251 511 313

Web: www.donalinka.cz

Linka bezpečí

Celostátní linka pro děti a mládež v krizových životních situacích. K dispozici je 24 hodin denně, včetně nedělí a svátků.

Adresa: Ústavní 91/95, 181 00, Praha 8

Telefon: 800 155 555

E-mail: ilb@linkabezpeci.cz

Chat: chat.linkabezpeci.cz

Web: www.linkabezpeci.cz

Linka vzkaz domů

Linka slouží především dětem a mladým lidem, které situace v rodině, ve škole nebo v ústavním zařízení donutí k útěku nebo těm, kteří o takovém kroku prozatím jen uvažují. Z pevných linek je služba zdarma každý den od 8:00 do 22:00 hod (z mobilu lze volat za běžné tarify operátorů na mobilní číslo).

Adresa: Ústavní 91/95, 181 21 Praha 8

Telefon: 840 111 113, 724 727 777

Web: www.vzkazdomu.cz

Rodičovská Linka bezpečí

Linka poskytuje odborné poradenství pro rodiče, prarodiče i pedagogy, kteří mají problémy s výchovou dětí, nebo nejsou lhostejní k porušování práv dětí v ČR. Služba je k dispozici každý pracovní den odpoledne: pondělí, středa, pátek od 13:00 do 16:00 hod a úterý a čtvrtek od 16:00 do 19:00 hod.

Adresa: Ústavní 91/95, 181 21 Praha 8

Telefon: 840 111 234

Web: www.linkabezpeci.cz

Internet helpline - poradna pro bezpečný internet

Linka slouží dětem a dospívajícím, kteří pociťují znepokojení a ohrožení během prohlížení webových stránek, při chatování a hraní her nebo když jsou obtěžováni prostřednictvím mobilu či jiných komunikačních médií. Služba je zdarma k dispozici 24 hodin denně, včetně nedělí a svátků, na Lince bezpečí.

Adresa: Ústavní 91/95, 181 21 Praha 8

Telefon/Fax: 800 155 555

E-mail: ilb@linkabezpeci.cz

Chat: chat.linkabezpeci.cz

Web: www.internethelpline.cz

Drogová poradna www.drogovaporadna.cz

Anonymní poradna. Nestyděte se a nebojte se zeptat na cokoli. Můžete zde také nalézt informace o jednotlivých drogách a jejich účincích. *Server primární prevence*

www.odrogach.cz Vše o primární prevenci pro pedagogy, rodiče a náctileté, texty, kvízy, výukový program pro školy, individuální testy a mnoho dalších materiálů

Drogový informační server

www.drogovyserver.cz

Internetové noviny zabývající se drogovou problematikou.

Seznam kontaktů na odborná zařízení

Informace o aktuálních projektech a grantech

Seznam vzdělávacích akcí

Databáze odkazů na stránky s drogovou problematikou

Databáze knih z odborné knihovny DIC

Odborné texty a studie

Pražské centrum primární prevence PPCP

Rytířská 10, Praha 1

Tel: 236 002 465

E-mail: pcpp@prevence-praha.cz

Adiktologická ambulance

Internetová poradna zaměřená na problematiku užívání návykových látek a nelátkových závislostí jako například gamblingu a nezvládání informačních technologií u studentů, zaměstnanců a rodinných příslušníků. Internetová poradna je dostupná na webových stránkách Centra adiktologie, a to konkrétně: www.ambulance.adiktologie.cz. Internetová poradna je součástí Adiktologické ambulance, která je klinickým pracovištěm Centra adiktologie. Internetová poradna i ambulance je určena pro studenty a zaměstnance VŠ jejichž zdravotní stav a sociální situace jsou aktuálně či vývojově ohroženy problematikou užívání návykových látek a nelátkových závislostí

